

HelseOmsorg21-rådet

Dato 21. mai, kl. 10.00 – 15.00

Sted Forskningsrådets lokaler

Sak 16/2/25	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 17/2/25	Spørsmål om habilitet
Sak 18/2/25	Godkjenning av referat møte 1/2025, 24. februar 2025
Sak 19/2/25	Orienteringer
Sak 20/2/25	Oversikt meldinger og strategier
Sak 21/2/25	Fagevaluering av medisin og helsefag
Sak 22/2/25	Handlingsplan for kliniske studier
Sak 23/2/25	Geopolitisk situasjon
Sak 24/2/25	Prioritering av folkehelsetiltak
Sak 25/2/25	Mulig oppdrag om innovative offentlige anskaffelser
Sak 26/2/25	Aktiviteter 2025
Sak 27/2/25	Eventuelt
Sak 28/2/25	Evaluering av møtet

Saksfremlegg

Sak 16/2/2025

Godkjenning av innkalling og saksliste

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

**Hvorfor saken
fremmes til dette
møtet**

Innkalling og saksliste legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 17/2/2025

Spørsmål om habilitet

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

Habilitetsvurderinger og -avklaringer er et punkt på agendaen i alle rådsmøtene. I hvert enkelt tilfelle/sak skal både de skjønsmessige og de automatiske habilitetsbestemmelser vurderes. Vurderingene av eventuell inhabilitet blant medlemmene og håndteringen av denne skal protokollføres.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Rådet bes om å vurdere sin habilitet for sakene i møtet.

Forslag til vedtak

Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.

Sak 18/2/2025

Godkjenning av referat fra møte 1/2025

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg
1. Utkast referat fra møte
1/2025

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

Utkast til referat fra møte 1/2025 ble sendt ut 6. mars med merknadsfrist 13. mars.

Noen små justeringer ble meldt inn til sak 8/1/2025 og sak 12/1/2025. Referatet er oppdatert med endringsforslagene.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Referatet legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak

Referatet godkjennes.

HelseOmsorg21-rådet, referat møte 1/2025

Dato

Mandag 24. februar 2025
KL. 10 - 15

Sted

Forskningsrådets lokaler
Drammensveien 288

Til stede

Per Morten Sandset, Universitetet i Oslo
Arild Kristensen, Norwegian Smart Care Cluster
Bjørn Egil Vikse, Helse Vest
Esperanza Diaz, Universitetet i Bergen
Guri Rørtveit, Folkehelseinstituttet
Leif Rune Skymoen, Legemiddelindustriforeningen
Magne Nicolaisen, Tromsø kommune
Marte Kvittum Tangen, Norsk forening for allmennmedisin
Pia Cecilie Bing-Jonsson, Universitetet i Sørøst-Norge, fra sak 7/1/2025
Øivind Enger, Sarsia

Observatører:

Hjørdis Møller Sandborg, HOD
Nils Olav Refsdal, HOD, digitalt deler av møtet
Anne-Stine Bergquist Røberg, HOD, deler av møtet
Helen Brandstorp, Hdir, digitalt, deler av møtet

Forfall

Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Mari Trommald, Kommunesektorens organisasjon
Per Olav Østbyhaug, St. Olavs hospital
Tarje Bjørgum, Abelia
Toril Hernes, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Til stede fra**Sekretariatet/****Forskningsrådet**

Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Tine Thorbjørnsen, spesialrådgiver
Didrik Villard, rådgiver
Karianne Solaas, spesialrådgiver, digitalt på deler av møtet
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Sak 1/1/25**Godkjenning av innkalling og saksliste**

Vedtak

*Innkalling og saksliste godkjennes.***Sak 2/1/25****Spørsmål om habilitet**

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte. Det er flere av rådsmedlemmene som har særinteresser knyttet til saker på agendaen, men ikke i en form som medfører inhabilitet.

Vedtak

*Det er ikke knyttet inhabilitet til sakene på rådsmøtet.***Sak 3/1/25****Godkjenning av referat fra møtet 4/2024**

Ingen endringsmeldinger ble meldt inn til referatet.

Vedtak

*Referatet godkjennes.***Sak 4/1/25****Orienteringer**

Det ble orientert om følgende:

- Høringsinnspill ferdigstilt etter siste rådsmøte. Disse er publisert på nettsiden til HO21.
- HelseOmsorg21-monitor har opprettet en LinkedIn profil og det oppfordres til å følge denne, [HelseOmsorg21-monitor: Oversikt | LinkedIn](#)
- Livsvitenskapskonferansen. Flere rådsmedlemmer deltok. Konferansen er en viktig møteplass på tvers av sektorer.
- Helse- og omsorgsdepartementet orienterte om områdegjennomgangen av de helserelaterte ytelsene i folketrygden som Oslo Economics gjør på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Finansdepartementet. Rapporten skal etter planen leveres 20. juni 2025.

Vedtak

*Tas til orientering.***Sak 5/1/25****HelseOmsorg21-rådets årsrapport for 2024**

Årsrapporten ble lagt frem for eventuelle kommentarer og godkjenning. Den nye formen på rapporten ble godt mottatt. Rapporten legges ut på nettsiden til HO21 og sendes også til aktuelle departement sammen med arbeidet rådet har gjort for å aktualisere hovedbudskapet for HelseOmsorg21.

Vedtak	<i>Årsrapporten godkjennes</i>
Sak 6/1/25	Oversikt meldinger og strategier Oversikten over eksisterende, kjente og planlagte meldinger, NOU-er og strategier ble gjennomgått. Det ble foreslått å inkludere revidert statsbudsjett på listen. Rådsmedlemmene ble oppfordret til å gi sekretariatet beskjed om eventuelle andre relevante meldinger og strategier de blir kjent med. Meldinger blir gjerne lagt frem før påske slik at de kan behandles i høstsesjonen, og både Prioriteringsmedlingen og Systemmeldingen er forventet å komme før påske. Rådsmedlemmer vil bli bedt om innspill på e-post. <i>Oversikten oppdateres med innspillene som kom på møtet.</i>
Vedtak	
Sak 7/1/25	Rådets kommunikasjonsplan inkludert LinkedIn strategi Kommunikasjonsplanen ble lagt frem for godkjenning. Noen setninger i planen vil bli justert for bedre å tydeliggjøre rådets roller. Rådet var enige om at det bør innta en ekspertrolle og i mindre grad påvirke politikk direkte. Rådet bør også ha en rolle i å sette agendaen. Det ble klargjort at alle medlemmer kan representere rådet, selv om rådslederen vanligvis vil ta hovedrollen. Det ble ikke fastsatt et måltall for hvor ofte rådet skal publisere saker på LinkedIn, siden dette avhenger av aktuelle saker. Det ble understreket at innholdsproduksjonen er avhengig av innspill fra rådsmedlemmene til sekretariatet. <i>Rådet gir sin tilslutning til Kommunikasjonsplanen og LinkedIn arbeidet i tråd med diskusjonene på møtet.</i>
Vedtak	
Sak 8/1/25	Bedre tilgang til og økt bruk av helsedata Rådet diskuterte det videre arbeidet med flaskehalser. Det ble påpekt at dette er kompliserte problemstillinger og at FHI jobber strukturert for å redusere de flaskehalsene som er innenfor deres kontroll og ansvarsområde. Rådets rolle ble diskutert, og det ble fremhevet at rådet bør operere på et strategisk nivå, støtte prosesser som bidrar til forenkling og fungere som en medspiller og bidra til god kommunikasjon og informasjonsflyt om helsedata. Det ble foreslått å opprette en arbeidsgruppe med ambisjon om at et tettere samarbeid gjør det mulig å spille på felles styrker for å bidra til fremdrift i arbeidet med mer effektiv tilgang til helsedata. Et mandat for arbeidsgruppen vil bli utarbeidet. Andre emner som ble diskutert inkluderte dataminimering, strukturering av data, deling av data fra journaler, kommunale EPJ-

journaler, integrering av data fra skolehelsetjeneste, helsestasjoner og tannhelse, i tillegg til samarbeid mellom regioner og i Norden for å forbedre forskningen.

Det er i statsbudsjettet for 2025 bevilget 5 millioner kroner til FHI og 5 millioner kroner til UoH-sektoren for oppbygging av en nasjonal infrastruktur med basis i allerede eksisterende analyserom (TSD, HUNT Cloud, SAFE). Gard Thomassen, UiO, orienterte om Kunnskapsdepartementets forespørsel til UiO, NTNU og UiB angående styringsstrukturen for denne infrastrukturen (NORTRE). Presentasjonen er vedlagt referatet. Det antas at noen i HODs styringslinje vil være med i styringen og også at det er aktuelt å ha med FHI.

Det ble påpekt at det er veldig lite eksternfinansiering for å finansiere infrastrukturen og at man er avhengig av brukerbetaling. Brukerbetaling er et viktig prinsipp for å holde infrastruktur relevant og bærekraftig på sikt.

Fristen for NORTRE til å svare departementets på hvordan de vil løse oppdraget er 17. mars. 2025.

Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken i tråd med diskusjonene i møtet.

Vedtak

Esperanza Diaz, Bjørn Egil Vikse og en fra henholdsvis LMI og KS med spesialkompetanse på helsedata vil delta i arbeidsgruppen for dialog med FHI.

Sak 9/1/25

Revisjon av HO21-strategien og rådets handlingsplan

HO21-strategien og rådets handlingsplan ble lagt fram for rådet etter arbeid fra to arbeidsgrupper.

Rådet ga sin tilslutning til strategien uten kommentarer. I handlingsplanen ble det ønsket en endring i budskapet om innkjøpskompetanse.

Man ønsker også noen flere tiltak under grensesprengende forskning og internasjonalisering. Formulering av tiltak vil blir godkjent av rådsleder i etterkant av møtet.

Vedtak

Rådet sluttet seg til revisjonen av HO21-strategiens utfordringsbilde og rådets handlingsplan.

Sak 10/1/25

Status eksportsatsing og nytt akselerator program

Innovasjon Norge (IN) har fått ansvar for eksportsatsingen som er et av tiltakene i Veikart for helsenæring. IN har også fått tildelt fire mill.

kroner fra HOD for første gang til et akseleratorprogram for bedrifter i helsenæringen.

Tone Varslot Stave, IN, ga en oversikt over hvordan man har valgt å jobbe med satsingen. IN har fått i oppdrag å jobbe med syv av de 15 punktene i regjeringens tiltak for å øke helsenæringens eksport. Det er identifisert et «landslag» med bedrifter som eksporterer betydelig i dag og bedrifter som har noe eksport med ambisjoner om eksportvekst. IN fikk 20 mill. kr i 2024 for arbeidet med eksportsatsing. Denne bevilgningen er tatt ned til 16 mill. kr i 2025. Det vil ha mindre virkning for arbeidet i 2025, men aktiviteter må tas ned om ikke bevilgningen økes igjen i 2026 og 2027.

Hilde Færevik, IN, informerte om hvordan de jobber for at akseleratorprogrammet skal utfylle de øvrige virkemidlene hos IN, Forskningsrådet og Helsedirektoratet. Oppdraget gir føringer på at man skal jobbe med personellbesparende teknologier. Med begrensede midler vil de velge å fokusere på spesialisthelsetjenesten i første omgang.

På spørsmål om hvordan små bedrifter får hjelp til eksport, ble det understreket at eksportsatsingen er en liten del av INs aktiviteter. Det ble også opplyst at klyngene jobber godt parallelt med IN for bedriftene og deres muligheter for eksport. Rådet understreket at de store eksportørene er legemiddelbedrifter og et lite mindretall av bedrifter utgjør majoriteten av eksporten i dag. Til akseleratorprogrammet ble det kommentert at beredskap vil være viktig fremover gitt den geopolitiske situasjonen. Det ble stilt spørsmål ved at spesialisthelsetjenesten skal prioriteres og om behov for å ivareta gevinstrealisering av tiltakene.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber Innovasjon Norge ta innspillene fra rådet med seg i det videre arbeidet.

Sak 11/1/25**Bærekraft på legekontoret**

Stefan Hjørleifsson, UiB, Linn Getz, NTNU og rådsmedlem Marte Kvittum Tangen presenterte prosjektet «Bærekraft på legekontoret».

Det haster å sikre bærekraften i helsetjenestene. Det er blant annet et forventningsgap som må håndteres både i helseforetakene og i primærhelsetjenesten. Det ble påpekt at språket som brukes er viktig, da det farger virkelighetsoppfatningen. Bærekraftsmålet om helse må kobles med andre bærekraftsmål.

Andre momenter som ble tatt opp i diskusjonen var ventetidsløftet og behovet for å se bakover i kjeden (hvem er pasientene, hvorfor er de satt på venteliste?), manglende prioriteringsmekanismer i primærhelsetjenestene, utfordringer knyttet til en presset kommuneøkonomi, manglende verktøy for å måle effekten av helsehjelpen, ensomhet som en stor samfunnsutfordring, viktigheten av å rigge samfunnet slik at helsetjenestebehovet reduseres, og

behovet for at fremtidens helsepersonell blir introdusert til problemstillinger rundet bærekraft allerede under utdanningen.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber prosjektledelsen ta innspillene fra rådet med seg i det videre arbeidet.

Sak 12/1/25**Kommunenenes samarbeidsarena for forskning**

Monica Fossnes Petersson fra KS orienterte om status for Kommunenenes samarbeidsarena for forskning (KSF). Presentasjonen til Petersson er vedlagt referatet.

KS planlegger å etablere KSF-strukturen over hele landet. Midlene bevilget gjennom statsbudsjettet skal brukes til å finansiere en prosjektkoordinator i hver av de syv regionene som KSF vil etablere.

Rådet understreket at forskningskompetansen finnes i UoH-sektoren og at KSF må samarbeide tett med denne sektoren for å nå sine mål. Rådet uttrykte bekymring for samarbeidet med UoH-sektoren på dette stadium av prosessen og foreslo at det burde fasiliteres møter med UoH-sektoren også på regionalt KSF-nivå. Det er i tillegg behov for å tenke bredere enn helse for bærekraftig forskning (mer enn helsefakultetene). Både Forskningsinstituttene fellesarena (FFA) og UoH-sektoren er utfordret av KS på hvordan de kan spille en rolle i de regionale klyngene.

Det ble videre understreket at det er viktig at KSF og helsefellesskapene er kompletterende og ikke konkurrerende.

For å få kunnskap om effektene av strukturen og forskningen vil det komme en evaluering etter hvert.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber KS ta med seg innspillene i utviklingen av KSF.

Sak 13/1/25**Aktiviteter 2025**

Deltagelse på Arendalsuka ble diskutert. Rådet sluttet seg til forslaget om å knytte arrangementet til prioritering og Prioriteringsmeldingen.

Rådet ba om at tematikk knyttet til den geopolitiske situasjonen og konsekvenser for blant annet forskning, internasjonalt samarbeid, WHO og forsyningssikkerhet, tas opp på neste rådsmøte.

Aktivitetsplanen som var vedlagt saken, vil oppdateres etter hvert som aktiviteter gjennomføres.

Vedtak *Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.*

*Pia Cecilie Bing-Jonsson, Leif Rune Skymoen og Bjørn Egil Vikse
deltar i planleggingsgruppen for arrangementet på Arendalsuka*

Sak 14/1/25**Eventuelt**

Ingen saker ble meldt inn til eventuelt

Vedtak

Intet.

Sak 15/1/25**Evaluerings av møtet**

Vedtak

Intet.

Sak 19/2/2025

Orienteringer

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
HO21-sekretariatet

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Orienteringer

Høringssvar sendt inn siden siste rådsmøte

- Innspill til representantforslag om strategi for livsvitenskapnæringen i Norge.
- Høringssvar til Meld. St. 16 (2024-2025). Industrien – konkurransekraft for en ny tid.
- Høringssvar til Meld. St. 14 (2024-2025). Sikker kunnskap i en usikker verden.
- Høringssvar til Meld. St. 21 (2024-2025). Helse for alle. Rettferdig prioritering i vår felles helsetjeneste.
- Høringssvar til Endringer i helseforskningsloven mv. (vilkår for medisinsk og helsefaglig forskning og for bruk av helseopplysninger i forskning)

[Nettsiden til HO21](#) er oppdatert med innspillene.

Helsedata

Rådet har nedsatt en arbeidsgruppe bestående av Bjørn Egil Vikse, Esperanza Diaz, Mari Trommald og Ina Dahlsveen (ekstern, LMI) for å jobbe med sakskomplekset rundt helsedata.

Arbeidsgruppen hadde møte med Helsedataservice (HDS) og FHI 30.04.2025. Christine Bergland og Øystein Johansen deltok fra FHI og HDS. HDS og FHI informerte om status for flaskehalser knyttet til søknadsbehandling og utlevering av data i Helsedataservice og om andre saker relevante for tilgang til data fra helseregistrene som FHI forvalter. Det var en god og åpen dialog, som ga innblikk i arbeidet og utfordringsbildet.

Arbeidsgruppen har identifisert noen videre dialogflater, både aktører og tematikk, og vil i neste arbeidsgruppemøte 28. mai legge en detaljert plan for flere møter.

Arendalsarrangementer

[Når alt er viktig, hva er viktigst? Forskning på prioriteringer i helsetjenesten](#)

Arrangementet er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av Pia Cecilie Bing-Jonsson, Bjørn Egil Vikse og Leif Rune Skymoen.

[Helsenæring: Hvordan ta sats med fart og kraft?](#) Arrangementet er et samarbeid med flere organisasjoner: Veksthuset for verdiskaping, Universitetet i Oslo, Aleap, Health2B, Melanor, HelseOmsorg21-rådet, Norway Health Tech, Forskningsparken i Oslo, Oslo Science City, Oslo Cancer Cluster, The Life Science Cluster, Inven2

Nytt fra HelseOmsorg21-monitor

Monitoren har laget LinkedIn-profil som skal benyttes til å spre aktuelle data og temaer. Første post ble lagt ut 12. februar da data fra Menons rapport «Helsenæringens verdi» ble publisert i monitoren.

Rådets LinkedIn - profil

Rådets LinkedIn-profil ble startet april 2025. Antall følgere har økt jevnt siden opprettelsen og profilen har nå 317 følgere (12.5.25). Det er stor variasjon i antall likes og klikk. Rådets medlemmer oppfordres til å oppdatere egne LinkedIn-sider med at de er medlemmer i rådet, like, kommentere og eventuelt dele innlegg som kommer fra rådets konto. I tillegg oppfordres de til å spille inn relevante poster til profilen og bidra til å sette agenda jft. rådets LinkedIn-strategi.

Postene som har fått mest oppmerksomhet så langt, er den første posten om at HO21-rådet er på LinkedIn, posten om NorTRE og posten om deltagelse i stortingshøringen om Prioriteringsmeldingen.

Eksportsatsingen og veikart for helsenæring

Det har vært møte i topplederforum for eksportsatsingen og i dialogarenaen for veikartet for helsenæring. Det skal være en «landslagssamling» #2 Eksportsatsing helse i urolige tider - fra Washington, Berlin 22. mai. På samlingen vil blant annet UD/NFD orientere om hvordan de jobber med toll og implikasjoner for Norge, og hvordan ambassadørene i Washington og Berlin jobber for å styrke og posisjonere norske eksportbedrifter.

Informasjon fra relevante departementer

Hvis aktuelt.

Sak 20/2/2025

Oppfølging av meldinger og strategier

Til	Saksbehandler	Vedlegg
HelseOmsorg21-rådet	Henrietta Blankson, Tine Thorbjørnsen	1. Oversikt meldinger og strategier
Fra		
Ole Johan Borge		

Bakgrunn Rådet har bedt om at en oversikt over kjente og kommende meldinger, strategier og NOU-er legges frem på hvert møte for å bidra til forutsigbarhet og planlegging av rådets arbeid knyttet til slike.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Dette er en sak som legges frem på hvert rådsmøte.

Hovedpunkter Oversikten bør sees i sammenheng med rådets handlingsplan og rådets aktivitetsplan (sak 26/2/2025).

Rådet bes om å oppdatere oversikten ved å ta utgangspunkt i spørsmålene under.

- Er det meldinger, strategier og rapporter innenfor rådets ansvarsfelt som bør inn på listen?
- Er det meldinger/strategier osv. som kan strykes fra listen?
- Er det meldinger/strategier osv. som trenger spesifikk oppfølging?

Det har vært tett med høringer i april og mai i år. Sekretariatet erfarer at det kan være utfordrende å få utarbeidet høringssvar som er godt nok diskutert og forankret i rådet gitt korte tidsfrister. Det foreslås derfor at det for de meldingene og strategiene som rådet ønsker å følge opp spesielt, utpekes rådsmedlemmer som kan bistå sekretariatet i utarbeidelse av utkast til høringssvar m.m. for hver av de aktuelle meldingene og strategiene. Det er viktig at rådsmedlemmene bidrar aktivt med sektor- og fagkunnskap. Dette innebærer også å bidra med innspill til LinkedIn-poster.

Som en hovedregel skal alle høringssvar og innspill, så langt det er mulig, bli sendt på en konsultasjonsrunde i hele rådet.

Forslag til vedtak Oversikten oppdateres med de innspill som kommer i møtet. Det utpekes støttepersoner/referansepersoner for de meldingene og strategiene som rådet ønsker å følge opp særskilt.

Melding/strategi/NOU	Innspill	Lansering	Høring	Forslag videre oppfølging fra HO21-rådet
Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030	Innspill , 30.11.2023	26.09.2024		Ingen videre konkret oppfølging
Veikart for teknologinæringen		Vet ikke når dette kommer		
Veikart mot en bærekraftig, lavutslipps og klimatilpasset helse- og omsorgstjeneste (Hdir)		23.1.2025		Ingen videre konkret oppfølging
Stortingsmelding om prioritering Rapporter fra tre ekspertgrupper	Innspill , 15.3.2024	10.4.2025 Helse for alle. Rettferdig prioritering i vår felles helsetjeneste Rapporter: 15.02.2024	Høringssvar , 2.5.2025	Deltagelse i stortingshøring Arendalsuka 2025
Oppfølging av Nasjonal handlingsplan for kliniske studier 2021-2025	Innspill , 14.10.2024	Lansering 2025?		Sak på møte 2/2025
Stortingsmelding om forskningssystemet	Innspill , 30.4.2024	21.3.2025 Sikker kunnskap i en usikker verden	Høringssvar , 28.4.2025	
Stortingsmelding om industri	Innspill , 6.9.2024	28.3.2025 Industrien – konkurransekraft for en ny tid	Høringssvar , 25.4.2025	Ingen videre konkret oppfølging
Stortingsmelding om sosial utjevning og mobilitet	Ikke levert innspill	Lansering i 2025		
Stortingsmelding om allmennlegetjeneste for fremtiden	Ikke levert innspill	10.4.2025 Fornye, forsterke, forbedre. Framtidens allmennlegetjenester og akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus		Ingen konkret oppfølging

Stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester		Lansering i 2025 (utsatt)		
Prioritering av folkehelseiltak		Rapport innen 1. september 2025		Sak på møte 2/2025
Oppdatert nasjonal hjernehelsestrategi fra 2025		Legges frem våren 2025		
Nasjonal kreftstrategi 2025-2035		14.2.2025 Felles innsats mot kreft		Ingen konkret oppfølging
Et helhetlig forskningssystem for åpen, skjermet og gradert forskning		Rapport FFI, NSM og NFR: 04.06.2024		Ingen videre konkret oppfølging
NOU 2024:14 Med lov skal data deles			Høringsuttalelse, 9.12.2024	Ingen videre konkret oppfølging
Forslag til endringer i helseforskningsloven og tilhørende regelverk			Høringsuttalelse, 6.1.2025	Høringssvar, 6.5.2025
Forslag til endringer i reglene om taushetsplikt i helsepersonelloven og pasientjournalloven mv.	Ikke levert uttalelse til fristen 6.1.2025			
Forslag til endringer i Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)			Høringsuttalelse, 16.1.2025	
Utredning fra Innovasjon- og samskapingsutvalget		Rapport senest innen sommeren 2026		

Sak 21/2/2025

Fagevaluering av medisin og helsefag (EVALMEDHELSE) 2023-2024

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg
1. [Evaluation of Medicine and Health in Norway 2023-2024](#)
(digital)

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

Forskningsrådet har et vedtektsfestet ansvar for å sørge for evaluering av norsk forskning. Evaluering av de forskjellige fag/tema gjennomføres i sykluser på ca. ti år.

Følgende evalueringer er gjennomført innenfor medisin og helsefag:

Runde 1: Medisin og helse, 2004

Runde 2: Biologi, medisin og helsefag, 2010-2011

Runde 3: Medisin og helsefag, 2023-2024

Runde 3 for medisin og helsefag startet i 2023 og den nasjonale rapporten for evalueringen ble lansert i 2025. Evalueringen er gjennomført i tre trinn;

- Evaluering av forskergrupper (317 forskergrupper evaluert i 18 forskjellige ekspertpanel basert på fag og disiplin)
- Evaluering av administrative enheter (68 administrative enheter evaluert i åtte sektorspesifikke komiteer)
- Evaluering av det nasjonale bildet (én nasjonal komite bestående av lederne av de åtte sektorspesifikke evalueringskomiteene).

Nytt i runde 3 var at institusjonene fikk anledning til å tilpasse evalueringen til sine egne strategier og sektorspesifikke formål.

Mer informasjon om evalueringen finnes på [Forskningsrådets nettsider](#).

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Evalueringsrapporten fra den nasjonale komiteen ble lansert 8. april. Det er viktig at rådet har kjennskap til anbefalingene i rapporten og eventuelt kan foreslå oppfølgingstiltak innenfor sitt mandat.

Hovedpunkter

Leder i den nasjonale komiteen, professor Martin Ingvar (Karolinska institutet), vil legge frem rapporten.

Overordnet sier rapporten at kvaliteten på norsk forskning innenfor medisin og helse er god, men at det er potensial for å oppnå mye mer.

Anbefalingene er i hovedsak knyttet til:

- Koordinering av forskningsfinansiering for å øke konkurranseevnen til medisinsk og helsefaglig forskning i Norge.

- Målrettede program på tvers av administrative enheter og organisasjoner som kan bidra til å øke konkurranseevnen til norsk medisinsk og helsefaglig
- Karriereveier for forskere og behov for å gjøre medisinsk og helsefaglig forskning mer attraktivt for unge og/eller utenlandske forskere.
- Utvikling av de nasjonale helseregistrene for å utnytte det unike potensialet i et internasjonalt perspektiv.
- Samfunnseffektene av medisinsk og helsefaglig forskning og formidling av effektene.

Forslag til vedtak

Rådet tar presentasjonen til orientering og ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.

Sak 22/2/2025

Handlingsplan for kliniske studier

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

Regjeringen la frem en handlingsplan for kliniske studier i januar 2021 med virkeperiode 2021-2025. Regjeringen ønsker nå å oppdatere planen og har i 2024 gjennomført en skriftlig høringsrunde og avholdt dialogmøter med relevante aktører.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har særlig bedt om kommentarer om erfaringer med planen så langt og innspill om eventuelle behov for justeringer og hva som det er viktige at det jobbes videre med.

Rådet sendte inn et innspill til den skriftlige høringsrunden. Rådets innspill var i hovedsak rettet mot følgende områder:

- Kliniske studier i de kommunale helse- og omsorgstjenestene
- Infrastruktur og støttefunksjoner
- Helsedata
- Norge som attraktivt utprøverland

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

HOD har bedt om å presentere arbeidet med handlingsplanen på rådsmøtet for å få innspill til det videre arbeidet.

Hovedpunkter

HOD ser at det kan være stor nytte å få innspill fra HelseOmsorg21-rådet nå tidlig i prosessen og ønsker å presentere noen foreløpige tanker om målstruktur for planen som de ønsker rådets innspill på. Marianne van der Wel, HOD, innleder til saken.

Forslag til vedtak

Rådet ber Helse- og omsorgsdepartementet ta med seg rådets innspill videre i arbeidet med handlingsplanen.

Sak 23/2/2025

Den geopolitiske situasjonen

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Tine Thorbjørnsen, Henrietta
Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn Den geopolitiske situasjonen har endret seg mye på kort tid. Det får innvirkning på flere sentrale deler av det norske samfunnet, også HelseOmsorg21-rådets virksomhetsområde.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes for at rådet skal diskutere hvordan den geopolitiske situasjonen påvirker sektorene i rådets virkeområde innenfor helse- og omsorg.

Hovedpunkter

Norges forskning er avhengig av samarbeid og internasjonalt forskningssamarbeid har radikalt endret seg etter russisk invasjon i Ukraina og Trumps 2. presidentperiode. I Norge har det gitt et større fokus på forsvar og beredskap.

Universitets- og høgskolesektoren har stagnasjon i sine budsjetter, mens Forsvarets forskningsinstitutt har en økning i sine tilskudd på 29 prosent. Regjeringen sier at den vil at flere sivile forskningsmiljøer kan ta del i skjermet og gradert forskning. Det skal bli mer forskning på forsvar. Samtidig opplever Nasjonal sikkerhetsmyndighet at det er lite forskning på sivilberedskap og hvordan samfunnet, infrastruktur og befolkning, vil fungere under kriser.

Den amerikanske administrasjonen under president Trump har iverksatt og varslet en rekke tiltak med store konsekvenser for amerikansk og internasjonal forskning. Dette inkluderer redusert eller fjerning av tilgang til forskningsdata, kraftige kutt i forskningsbevilgningene, oppsigelser, avslutning av prosjekter og innsnevring av akademisk frihet. Disse endringene har også konsekvenser for helse.

Det er store kutt i WHO og USAid som kan få store ringvirkninger. Vi risikerer at sykdomsutbrudd ikke blir overvåket i tilstrekkelig grad til å kunne varsle verdenssamfunnet. Videre vil kuttet i USAid også hindre at andre hjelpeorganisasjoner får utført arbeidet sitt siden USAid samarbeider med hjelpeorganisasjoner i hele verden, bl.a. Norad.

Rådet inviteres til å diskutere eventuelle konsekvenser for blant annet:

- norske forskningsmiljøer innenfor helse og omsorg
- markedstilgang, betalingsvillighet og helsenæring i Norge og Europa
- helsetjenester nasjonalt og globalt
- beredskap og sikkerhet

Guri Rørtveit, FHI og rådsmedlem, vil innlede til saken.

Forslag til vedtak

Rådet tar saken til etterretning.

Sak 24/2/2025

Prioritering av folkehelsetiltak

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

I Meld. St. 15 (2022-2023) Folkehelsemeldingen sa Regjeringen at den skulle «sette ned eit offentlig utval for å klargjere verdigrunnlaget, avgjerdsarenaer og kunnskapsgrunnlaget for vurderingar og avgjerder om folkehelsetiltak».

Utvalget, bestående av 12 medlemmer, startet arbeidet i august 2024 og skal utrede tre problemstillinger:

1. Verdigrunnlag og verdivurderinger
2. Klargjøre kunnskapsgrunnlag for prioritering
3. Behandle folkehelsetiltak enhetlig på tvers av sektorer

Rapporten, i form av en NOU, skal leveres Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. september i år.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Saken er direkte knyttet til rådets mandat om å bidra til god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping.

Rådet ønsker derfor å gi innspill til utvalget før NOU-en skal leveres og har invitert utvalgsleder til dagens rådsmøte.

Hovedpunkter

Utvalgsleder Jan Oddvar Skisland vil orientere om hvor langt utvalget har kommet i arbeidet og hvilke områder utvalget sannsynlig vil komme til å peke på i anbefalingene sine.

Rådet inviteres særlig til å gi innspill knyttet til utvikling av kunnskapsgrunnlaget og til tilrettelegging for å gjøre gode vurderinger i kommunene. Hva som er tilstrekkelig beslutningsgrunnlag og hvordan evne å ta forskning og kunnskap i bruk er sentrale spørsmål.

Forslag til vedtak

Rådet ber utvalgsleder ta med seg rådets innspill i det videre arbeidet.

Sak 25/2/2025

Mulig utredning om omfang av innovative offentlige anskaffelser

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Tine Thorbjørnsen

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn

Hjemmemarkedet i Norge er en utfordring for norsk helsenæring. Samtidig er det et uttalt ønske om mer offentlig-privat-samarbeid i utvikling av helsetjenestene og den transformasjonen som tjenestene må igjennom med demografiske endringer og personalmangel.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

HelseOmsorg21-rådet har flere ganger diskutert behovet for en strategi for innovative offentlig anskaffelser. I rådets handlingsplan er også et av tiltakene å vurdere behovet for en handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser innenfor helseområdet.

Hovedpunkter

Sekretariatet har diskutert med Leverandørutviklingsprogrammet om hvordan vi kan undersøke omfanget av innovative offentlige anskaffelser i dag. Det er dessverre ikke enkelt å få fram de riktige tallene for helse- og omsorgstjenestene fordi det er så mange ulike aktører og spredt på flere forvaltningsnivå. Man har f.eks. oversikt over budsjettet til Sykehusinnkjøp, men de kjøper ikke alt for helseforetakene og det er store lokale og regionale forskjeller. Når man i tillegg skal samle informasjon fra alle kommunene og helseforvaltningen (der det også foretas store innkjøp) er det ikke trivielt å få en god oversikt.

For å vurdere behovet for en handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser, er det viktig å vite omfanget av bruken i dag og hvordan den har utvikles seg de siste 5-10 årene. LUP har bistått med tilsvarende oppdrag tidligere ved å:

- Spisse utfordring og behovsbeskrivelse
- Planlegge dialogaktiviteten (inkl. mobilisere leverandørene)
- Gjennomføre dialogaktivitetene
- Veivalg basert på innsikt fra dialogen

Rådet bes om å diskutere status for innovative offentlige anskaffelser, gjerne med utgangspunkt i egen sektor. Rådet bes vurdere om de ønsker å gå videre med å undersøke mulighetene for et slik oppdrag. Rådet bes også å diskutere tilleggsmomenter som er viktig å få med i et oppdrag.

Risiko og økonomiske / Ressursmessige konsekvenser (kort)

Denne type oppdrag har rådet brukt i liten grad, men tildelingen til sekretariatsfunksjonen gir muligheter for å sette ut oppdrag.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonene på møtet.

Sak 26/2/2025

Aktiviteter i 2025

Til	Saksbehandler	Vedlegg
HelseOmsorg21-rådet	Henrietta Blankson og Tine Thorbjørnsen	1. Aktivitetsplan
Fra		
Ole Johan Borge		

Bakgrunn HelseOmsorg21-rådets aktiviteter er hovedsakelig styrt av rådets handlingsplan og kommunikasjonsplan. Handlingsplanen viser hva som er rådets prioriterte områder fremover, mens kommunikasjonsplanen sier noe om hvordan rådet skal jobbe med kommunikasjonen for å nå de målene som settes. Begge planene må konkretiseres i spesifikke aktiviteter.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken legges frem for at rådet kan ha en diskusjon om hvilke tiltak fra handlingsplanen som bør prioriteres i den nærmeste tiden og hvilke verktøy/kommunikasjonskanaler som det er hensiktsmessig å bruke til det.

Hovedpunkter Rådets aktiviteter gjør hovedsakelig bruk av følgende verktøy:

- Kronikker og andre former for mediaoppmerksomhet
- Innspill og høringsuttalelser
- Brev til målgrupper, gjerne departement
- Presentasjoner
- Seminarer, dialogmøter og arrangementer
- Bestilling av kunnskapsgrunnlag

Rådet bes om å diskutere aktivitetsplanen og legge vekt på tiltak fra handlingsplanen der det ikke er forslag til aktiviteter ennå, og fordele aktiviteter utover i tid.

Forslag til vedtak Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonene på møtet og oppdatere aktivitetsplanen.

NN, NN, NN deltar i arbeidsgruppen(e) for planlegging av [aktivitetene].

Aktivitetsplan

HVA	HVORDAN	TID
Overordnet		
Synliggjøre HelseOmsorg21: Forsterket innsats for folkehelsen	Nettsiden LinkedIn	Vår 2025
Fra mandat		
Eventuelt møte med Nasjonal samarbeidsgruppe for helseforskning		
Eventuelt møte med KSF/KS	Monica Fossnes Petersson om status KSF	Rådsmøte 1/2025
Eventuelt møte med Nasjonalt e-helsestyre		
Rådets tiltak i handlingsplanen		
Ta initiativ til debatt om prioriteringsmekanismer for en fremtidig bærekraftig helse- og omsorgstjeneste	Når alt er viktig, hva er viktigst? Forskning på prioriteringer i helsetjenesten - Arendalsuka,	August 2025
	Følge opp debatten på Arendalsuka med kronikk	August/sept. 2025
Ta initiativ til debatt om insentiver for å flytte innsatsen fra behandling til forebygging og redusere ulikhet i helse	Seminar, vurdere samarbeid med de største pasientorganisasjoner/interesseorganisasjoner	
	Eventuell kronikk	
Bidra til videreutvikling av Kommunenes samarbeidsorgan for forskning (KSF) og et kunnskapsstøttesystem for kommunene	Dialog med KS/KSF	Rådsmøte 1/2025
Følge opp relevante anbefalinger knyttet til evalueringer av helse- og omsorgsutdanningene	Evaluering av RETHOS - regjeringen.no	Når evalueringen er klar
Følge opp aktuelle tema fremkommet f.eks. fra stortingsmeldinger eller strategier fra regjeringen.	Innspill og høringer	I forb. med lansering av meldinger og rapporter + fast sak alle rådsmøter

Ta initiativ til gjennomgang og justering av insentivsystemet for implementering av nye løsninger i helsetjenestene	Eventuelt oppdrag. ISF, DRG koder osv.	
Følge opp / identifisere hemmere for vekst og økt eksport fra norsk helsenæring	Gjennom topplederforum og prosjektstyre for eksportsatsingen Må også sees i sammenheng med punktet under.	
	Helsenæring: Hvordan ta sats med fart og kraft?	Arendal 2025
Følge opp KD/NFD/HOD og SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge for å sikre gode rammebetingelser for oppstartsselskaper, skalering og investeringer fra internasjonal industri.	Dialog med Innovasjon Norge om oppdrag fra HOD. Deltagelse i diverse fora: - strategisk dialogarena for oppfølging av veikart for helsenæringen - topplederforum eksportsatsing - prosjektstyre eksportsatsing	Rådsmøte 1/2025
Vurdere behovet for en handlingsplan for innovative anskaffelser innenfor helseområdet	Skaffe kunnskapsgrunnlag, se på strategier for innkjøp og ikke kun innovative off. innkjøp	
Være pådriver for utvikling av en helhetlig norsk livsvitenskapsstrategi på helseområdet	Dokument 8 forslag til stortinget. Skriftlig innspill fra HelseOmsorg21-rådet	April 2025
Bidra til etablering og utvikling av nasjonal forskningsinfrastruktur innenfor helse		
Bidra til utvikling av strategiske partnerskap om forskning på tvers av sektorer		
Bidra til utvikling av analyseinfrastrukturer i tråd med European Health Data Space (EHDS)	Arbeidsgruppe helsedata Dialog med FHI, Helsedirektoratet og NorTRE og andre relevante aktører	Vår/høst 2025
Identifisere flaskehalser for tilgang til og bruk av data til forskning i offentlig og privat regi, og til kunnskapsutvikling og utvikling av nye løsninger	Arbeidsgruppe helsedata Dialog med relevante aktører i rådsregi og i samarbeid med Oslo Science City med fler Mulig kronikk om flaskehalser	Vår/høst 2025
Fremme bevissthet i befolkningen om nytten av		

helsesdata for forskning og bedre folkehelse, behandlingstilbud og helsetjenester		
Stimulere til debatt om fremmere og hemmere for innføring av kunstig intelligens i helsetjenestene		

Saksfremlegg

Sak 27/2/2025

Eventuelt

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn Rådsmedlemmene bes melde inn saker til eventuelt ved starten av møtet.

Forslag til vedtak

Intet

Saksfremlegg

Sak 28/2/2025

Evaluering av møtet

Til
HelseOmsorg21-rådet

Saksbehandler
Henrietta Blankson

Vedlegg

Fra
Ole Johan Borge

Bakgrunn Det foretas en evaluering av møtet.

Forslag til vedtak *Intet*